

OBSAH

Úvod	13
Fonetika	15
1. lekce	
Dobrý den!	19
Pozdravy a zdvořilostní výrazy	20
Názvy některých povolání	20
Běžná vlastní jména a příjmení	20
Mluvnice: Sloveso být	21
Osobní zájmena	22
Osobní koncovky	22
Zápor	22
Tázací zájmeno kdo?	23
Tázací přípona	23
Otázka a odpověď	24
Záporná otázka	24
Vokálová harmonie	24
Cvičení	25
Slovní zásoba	26
2. lekce	
Evropské země	27
Názvy zemí a obyvatel	28
Mluvnice: Střídání kmenových souhlásek: <i>kk-k, pp-p, tt-t</i>	29
Pády: nominativ, genitiv, partitiv, inessiv	30
e-kmen	33
Přítomný čas čili přezens	34
Cvičení	34
Slovní zásoba	35
3. lekce	
Barvy finské vlajky	37
Tázací zájmeno co?	38
Názvy barev	39
Mluvnice: Ukazovací zájmena	39
Slovní kmeny; zakončení na <i>-s, -nen</i>	40
Další typy střídání kmenových souhlásek: <i>nk-ng, lt-ll, nt-nn</i>	44
Cvičení	45
Slovní zásoba	47

4. lekce

Říčkanka o měsících	48
Měsíce, dny, roční období	50
Kdy? <i>Milloin?</i> – <i>Essiv, adessiv, inessiv</i>	51
Mluvnice: <i>je – byl; on – oli</i>	52
Slovesné typy zakončené na <i>-a/-ä; -la/-lä</i>	53
Slovní typ se zakončením na <i>-si</i>	54
Střídání kmenových souhlásek: <i>t-d</i>	54
Číslovky	55
Cvičení	56
Slovní zásoba	57

5. lekce

Na nákupech	59
Jaký? <i>Millainen? Minkälainen?</i>	62
Mluvnice: Posesivní konstrukce; sloveso mít – <i>minulla on</i>	63
Kmeny osobních zájem	64
Další slovesné typy: <i>-a/-ä, -da/-dä, -ta/-tä, -na/-nä, -ra/-rä</i>	65
Verba kontrakta: <i>V + -ta/-tä; -ita/-itä (-tse-)</i>	67
Cvičení	68
Slovní zásoba	69

6. lekce

Helsinky	71
Mluvnice: Lokální pády	76
Některé postpozice	77
Préterium čili minulý čas	78
Cvičení	80
Slovní zásoba	82

7. lekce

Marja a Jana se baví o bytě	84
Lokální příslovce	85
Kolik je hodin?	87
Mluvnice: Slovní typy <i>-os/-ös, -us/-ys (-kse-); -e; -(i)n</i>	89
Vztažné zájmeno <i>joka</i> který	92
Cvičení	93
Slovní zásoba	94

8. lekce

Básnička: <i>Zeť</i>	96
Rodina, rod a příbuzenstvo	96
Kolik? <i>Kuinka monta?</i>	98
Mluvnice: Skloňování osobních zájmen	99
Předmět ve větě	100

Osobní zájmeno v akuzativu	101
Přivlastňovací přípony čili posesivní sufixy	101
Cvičení	104
Slovní zásoba	107
9. lekce	
Zima	109
Přídavné jméno na <i>-nen</i> + GEN	111
Zájmenná adjektiva <i>tälläinen, tuollainen, sellainen</i>	112
Jak dlouho? <i>Kuinka kauan?</i>	112
Kolik stojí? <i>Mitä maksaa?</i>	112
Příslovce na <i>-n</i>	112
Světové strany	113
Mluvnice: Celkový přehled střídání kmenových souhlásek	113
Cvičení	115
Slovní zásoba	117
10. lekce	
Hymna. <i>Maamme</i>	119
Den nezávislosti	119
Použití translativu	121
Datum – Kolikátého je dnes?	121
Mluvnice: Tvoření minulého času prostého – celkový přehled	122
Slovesa dělat – <i>tehdä</i> , vidět – <i>nähdä</i> , chodit – <i>käydä</i>	124
Řadové číslovky	124
Cvičení	126
Slovní zásoba	127
11. lekce	
Vánoce	129
Jídla	129
Recept na <i>riisipuuro</i>	130
Koledy	130
Essiv – další užití	132
Mluvnice: Přítomný čas pasiva	133
Pasivum v mluveném jazyce	134
Znovu verba kontrakta: kmeny, préteritum	134
Cvičení	136
Slovní zásoba	137
12. lekce	
Rok se mění	139
Slovtvorná přípona <i>-sti</i>	142
Mluvnice: Další postpozice: místní	143
časové	144

17. lekce

Báseň: Zámek z písku	186
Názvy oblečení	188
Mnoho: <i>monta a paljon</i>	189
Slovotvorné přípony <i>-ele/-ile</i>	189
Mluvnice: Partitiv množného čísla	189
Partitiv v jmenné části predikátu, tzv. predikativ	191
Podmiňovací způsob čili kondicionál	191
Záporný podmiňovací způsob	193
Věta existenciální	194
Cvičení	195
Slovní zásoba	198

18. lekce

Lidová pohádka	199
Zájmeno <i>itse</i>	200
Sloveso <i>tulla</i> + translativ	201
Mluvnice: Genitiv množného čísla	201
Předpřítomný čas čili perfektum	203
Cvičení	206

19. lekce

Na letní kurs do Finska	208
Oblast Savonlinny – pozoruhodnosti a příroda	208
Kantáta: Co je to Finsko?	210
Slovesa <i>päästä</i> a <i>joutua</i>	211
Přídavné jméno + 3. inf.	211
Mluvnice: Podstatné jméno slovesné na <i>-minen</i>	211
Slovní typ na <i>-(u)us/-(y)ys</i>	212
Komitativ	213
Cvičení	214

20. lekce

Údaje o Finsku	216
Rozhovor o tom, co Češi a Finové navzájem o sobě vědí	218
Který z dvou? <i>Kumpi?</i>	219
Neurčité zájmeno: <i>kumpikin, ei kumpikaan</i>	219
Přípony <i>-kin, -kaan/-kään, -s</i>	219
Reciproční zájmeno: <i>toinen toistaan</i>	220
Mluvnice: Stupňování přídavných jmen	220
Komparativ – 2. stupeň	220
Superlativ – 3. stupeň	221
Nepravidelné stupňování	223
Přípona <i>-sti</i> ; stupňování příslovcí	224

Nepravidelné stupňování příslovčí	224
Stupňování lokálních příslovčí	225
Cvičení	225
21. lekce	
Rosa Liksom: Krajková blůza	228
Mluvnice: Skloňování neurčitých zájmen: někdo <i>joku</i> , něco <i>jokin</i>	231
Pasivum minulého času, préteritum	232
Tvary kladné i záporné	232
Podmiňovací způsob minulý kladný i záporný	233
Pasivní tvary podmiňovacího způsobu	234
Přítomný pasivní podmiňovací způsob kladný i záporný	234
Minulý pasivní podmiňovací způsob kladný i záporný	235
Cvičení	235
22. lekce	
Předpověď počasí	238
Mluvnice: 1. aktivní participium čili tvar <i>-va/-vää</i>	241
Vedlejší věty vztažné (pokračování)	242
Cvičení	243
23. lekce	
Zákazníky přestalo bavit čekání v bankách	246
Mluvnice: 2. aktivní participium čili tvar <i>-nut/-nyt</i>	249
Předminulý čas čili pluskvamperfektum	250
Tvary kladné i záporné	250
Cvičení	251
24. lekce	
Devět cest do Evropy	253
Zájmenné výrazy <i>-koli(v)</i>	254
Mluvnice: 1. pasivní participium čili tvar <i>-ttava/-ttävä</i>	255
Konstrukce <i>on tehtävä – je třeba</i>	256
Cvičení	257
25. lekce	
Životní prostředí – příroda a lidé	260
Tuleň saimský – <i>saimaanorppa</i>	262
Mluvnice: 2. pasivní participium čili tvar <i>-ttu/-tty</i>	263
Přehled participií	264
Záporná zájmena na <i>-(ka)an / -(kä)än</i>	266
Cvičení	267

26. lekce

Chřipka	269
Běžné tvary mluveného jazyka	270
Věta typu <i>minua nukutta</i> – chce se mi spát	272
Mluvnice: Agentní participium čili tvar <i>-ma/-mä</i>	272
Abessiv	273
3. infinitiv v abessivu	274
Přídavná jména na <i>-maton/-mätön</i>	274
Přídavná jména na <i>-ton/-tön</i>	275
Cvičení	275

27. lekce

Finský baseball - <i>pesäpallo</i>	278
Názvy některých sportovních disciplín	279
Výrazy pro finský baseball	279
Mluvnice: Instruktiv	280
2. infinitiv	280
Cvičení	282

28. lekce

Trochu o finské historii	283
Mluvnice: Pasivní složené časy minulé a záporné tvary	285
Potenciál	287
Potenciál pasivní na <i>-ttaneen/-ttäneen</i>	288
Potenciál minulé	288
Sloveso <i>olla</i> v potenciálu	289
Cvičení	290

29. lekce

Rosa Lixsom: Na začátku listopadu uhodily silné mrazy	292
Mluvnice: Nahrazování vedlejších vět předmětových a podmětových	294
Konstrukce participiální	295
Konstrukce s <i>-maisi-/mäisi-</i>	298
Cvičení	299

30. lekce

Neil Hardwick: Odvrácená strana Měsíce	302
Slovotvorný sufix <i>-uus/-yys</i>	303
Skloňování zájmen <i>kumpikin</i> a <i>ei kumpikaan</i>	304
Mluvnice: Temporální konstrukce	305
Nahrazování vedlejší věty časové	305
Rozkazovací způsob (pokračování)	307
Přehled rozkazovacího způsobu	307
Cvičení	308

31. lekce

Joel Lehtonen: Muttinenovo štěstí aneb píseň pro Lýgii	312
Mluvnice: Nahrazování vedlejších vět účelových	317
Finální konstrukce	317
Konstrukce <i>on tekevinään</i> – dělat něco jakoby	318
Další postpozice	318
Cvičení	319
Gramatické přehledy	321
Seznam použitých zkratk	343